

ELi Musta mere piirkonna strateegia

Euroopa Parlamendi 20. jaanuari 2011. aasta resolutsioon Euroopa Liidu Musta mere strateegia kohta (2010/2087(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Musta mere sünergia – Uus piirkondlik koostööalgatus” (KOM(2007)0160);
- võttes arvesse nõukogu 14. mai 2007. aasta järeldusi Musta mere sünergia algatuse kohta;
- võttes arvesse oma 17. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni Musta mere regionaalpoliitilise lähenemisviisi kohta;¹
- võttes arvesse Kiievis 14. veebruaril 2008. aastal vastu võetud Euroopa Liidu riikide ja laiema Musta mere piirkonna riikide välisministrite ühisavaldust;
- võttes arvesse komisjoni 19. juunil 2008. aastal vastu võetud „Musta mere sünergia esimest rakendusaastat käsitlevat aruannet” (KOM(2008)0391);
- võttes arvesse Musta mere sünergia keskkonnapartnerluse käivitamist käsitlevat ühisavaldust (Brüssel, 16. märts 2010);
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta (KOM(2006)0726) ja komisjoni kavatsust esitada Euroopa naabruspoliitika (ENP) läbivaatamise tulemused 2011. aastal;
- võttes arvesse ühinemispartnerlust Türgiga;
- võttes arvesse Armeenia, Aserbaidžani, Gruusia, Moldova Vabariigi ja Ukrainaga sõlmitud partnerlus- ja koostöölepinguid ning käimasolevaid läbirääkimisi uute assotsiatsioonilepingute üle, samuti vastavaid ENP tegevuskavasid;
- võttes arvesse komisjoni 12. mail 2010. aastal vastu võetud ENP eduaruandeid Armeenia, Aserbaidžani, Moldova Vabariigi, Gruusia ja Ukraina kohta;
- võttes arvesse Venemaa Föderatsiooniga sõlmitud partnerlus- ja koostöölepingut ning käimasolevaid läbirääkimisi ELi ja Venemaa vahelise uue lepingu üle;
- võttes arvesse komisjoni 3. detsembri 2008. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Idapartnerlus” (KOM(2008)0823);
- võttes arvesse 7. mai 2009. aasta Praha idapartnerluse tippkohtumise ühisdeklaratsiooni;
- võttes arvesse hiljutist arengut viisalihtsustamise alases dialoogis kõnealuse piirkonna

¹ ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 64.

riikidega;

- võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika tugevdamise kohta¹;
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Moldova Vabariigi, Venemaa Föderatsiooni, Türgi, Ukraina ja Taga-Kaukaasia riikide, samuti integreeritud merenduspoliitika kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning regionaalarengukomisjoni arvamusi (A7-0378/2010),
- A. arvestades, et Musta mere piirkond on strateegiline sild, mis ühendab Euroopat Kaspia mere piirkonna, Kesk-Aasia ja Lähis-Idaga ning kaugemalt Kagu-Aasia ja Hiinaga, ning seda iseloomustavad tihedad sidemed ja suur potentsiaal, kuid ka erinevused ja konkurents; arvestades, et piirkond hõlmab ELi liikmesriike Bulgaariat, Kreekat ja Rumeeniat, kandidaatriiki Türgit ja ENP partnerriike Armeeniat, Aserbaidžaanit, Gruusiat, Moldova Vabariiki ja Ukrainat, aga ka strateegilise partnerina Venemaa Föderatsiooni;
- B. arvestades, et Musta mere piirkond on ELile strateegiliselt tähtis; arvestades, et Musta mere on osaliselt ELi sisemeri ja geograafiliselt peamiselt Euroopa meri, millest tulenevalt on ELil ja piirkonna riikidel ühised probleemid ja võimalused, samuti ühine vajadus tagada, et Musta mere ümbruses valitseb rahu, demokraatia, turvalisus, stabiilsus, piirkondlik koostöö ja jätkusuutlik jõukus; arvestades, et Musta mere piirkonna jaoks on vajalik sidusamat, jätkusuutlikumat ja strateegilisemat lähenemisviisi;
- C. arvestades, et Musta mere piirkond on sotsiaalselt, kultuuriliselt ja religioosselt rikkalik keskkond, kus kultuuride- ja religioonidevaheline dialoog peaks keskset rolli mängima;
- D. arvestades, et Musta mere sünergia heaks küljeks on Musta mere piirkonna strateegilise tähtsuse tunnistamine ELi jaoks koos vajadusega ELi suurema osalemise järele selles piirkonnas; arvestades, et Musta mere sünergia tulemused on seni olnud üsna piiratud ning puudub selge ja terviklik ülevaade Musta mere sünergia rakendamise seniste tulemuste kohta, mis õigustab ELi suunalist kriitikat, et liidul puudub selle piirkonna kohta strateegiline nägemus ja ELi lähenemisviis kõnealuse algatuse rakendamisel on killustatud;
- E. arvestades, et ei ole koostatud tegevuskava koos konkreetsete eesmärkide ja võrdluslustega ning aruandlus-, järelevalve-, hindamis- ja reageerimismehhanismidega, mida parlament palus oma kõige esimeses Musta mere piirkonda käsitlevas resolutsioonis;
- F. arvestades, et seni on esitatud ainult üks eduaruanne 2008. aastal, millele ei järgnenud mingit regulaarset aruandlusmehhanismi; arvestades, et teostatud on üsna vähe projekte ja seni on käivitatud ainult keskkonnapartnerlus;

¹ ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 443.

- G. arvestades, et pärast 2008. aastat pole toimunud ühtegi ministrite konverentsi, mis rõhutab Musta mere sünergia vähest nähtavust ning puudulikku strateegilist visiooni ja poliitilist suunamist;
- H. arvestades, et senised jõupingutused on küll kiiduväärsed, kuid neid on tõsiselt takistanud vilets halduskorraldus, institutsioonilise ja poliitilise tahte puudumine ning inimressursside ja eriotstarbeliste rahaliste vahendite puudumine;
- I. arvestades, et pärast 2008. aastat on Musta mere piirkonnas toimunud palju sündmusi ja ehkki piirkondlik koostöö näib edenevat mõnes tehnilises valdkonnas, nagu keskkond, haridus, teadusuuringud ja tehnoloogia, samuti õigusnormide ühtlustamise valdkonnas, on siiski säilinud ja isegi süvenenud mitmed probleemid, näiteks venivad konfliktid Kaukaasias ja Transnistrias, meresõidu ohutuse alased ning otsingu- ja päästeoperatsioonid, militariseerimine, elanikkonna ümberasustamine ja demokraatia nõrgenemine;
- J. arvestades, et eesistujariigi Prantsusmaa missioon koos liikmesriikide tegevusega näitas ELi pühendumist Gruusia konflikti ohjeldamisele ja lahendamisele;
- K. arvestades, et Musta mere piirkond on seoses ELi energiajulgeolekuga, eelkõige energiavarustuse mitmekesistamisel, geostrategilise tähtsusega;
- L. arvestades, et muid Musta mere piirkonna riikidega seotud ELi algatusi ei tohiks näha Musta mere sünergiaga konkureerivatena, vaid seda täiendavatena;
- M. arvestades, et komisjonil on palutud töötada välja ELi Doonau piirkonna strateegia, milles tuleks võtta arvesse selle lähedast seotust Musta mere piirkonnaga,
1. on arvamusel, et arvestades Musta mere piirkonna strateegilist tähtsust ELi jaoks ja Musta mere sünergia üsna piiratud tulemusi, tuleks käivitada strateegia, mis parandaks kõnealuses piirkonnas ELi tegevuse sidusust ja nähtavust, ning ELi Musta mere strateegia peaks olema ELi laiema välis- ja julgeolekupoliitika visiooni lahutamatu osa;
 2. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles koostama Musta mere piirkonna strateegiat paralleelselt Euroopa naabruspoliitika läbivaatamisega, määratledes sellega integreeritud ja tervikliku ELi lähenemisviisi piirkonna probleemide lahendamiseks ja võimaluste kasutamiseks, koos üksikasjaliku tegevuskava, selgete eesmärkide, juhtalgatuste ja võrdlusalustega; usub, et strateegia tagab tegevuse tõhusa kooskõlastamise ja ülesannete jaotuse;
 3. kordab üleskutset komisjonile ja Euroopa välisteenistusele hinnata regulaarselt strateegia rakendamist, sätestades konkreetsed järelevalve-, hindamis-, reageerimis- ja aruandlusmehhanismid; nõuab tungivalt, et Euroopa Parlamendi asjaomaste komisjonidega konsulteeritaks kõnealuse protsessi peamistes etappides;
 4. soovib tagada Musta mere piirkonna ELi tasandi poliitika ja ELi liikmesriikide riiklike strateegiate vahel sidususe;
 5. rõhutab, et ELi liikmesriigid peavad kokku leppima selged prioriteedid, et seejärel koostada realistlik ja rahaliselt kindel tegevuskava koos selle tõhususe hindamise süsteemiga;

6. rõhutab, et uue strateegia eesmärkide saavutamiseks tuleb rakendada piisavad inimressursid, võttes strateegiat eelkõige nähtavalt arvesse Euroopa välisteenistuse organisatsioonilise struktuuri ja töötajatega varustamise puhul;
7. tervitab Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendist rahastatava Musta mere piirkonna piiriülese koostöö ühise rakenduskava käivitamist ja usub, et saabunud taotluste suur arv näitab suurt huvi Musta mere piirkonna ühiste koostööprojektide vastu; tervitab 2010. aasta novembris ühise järelevalvekomitee poolt heaks kiidetud 16 uut projekti; usub siiski, et programmi toimimise aeglane tempo kajastab praeguste rahastamismehhanismide puudusi; viitab eelkõige õiguslikele raskustele, mis on seotud vajadusega rahastada osalejaid erinevatest rahastamisvahenditest, ja kutsub komisjoni üles selliste takistuste kõrvaldamiseks lahendusi otsima; on arvamusel, et programm võiks hõlmata ka investeerimisprojekte;
8. nõuab, et järgmiseks programmiperioodiks koostataks Musta mere piirkonna piiriülese koostöö ühine rakenduskava, et täiel määral käsitleda ja jätkata jõupingutusi kõigi nende eesmärkide saavutamiseks, mis on sätestatud Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendist rahastatava piiriülese koostöö strateegiadokumendis aastateks 2007–2013; rõhutab, et taotluste suhtes tuleks kehtestada ühtsed reeglid, nii et iga programmis osaleva riigi iga juriidiline isik võiks esineda juhtiva osalejana; on seisukohal, et kõik Musta mere piirkonna ühise rakenduskava riigid peaksid olema kaasatud järgmise programmiperioodi ja neid tuleks ergutada aktiivselt osalema;
9. on seepärast veendunud, et strateegia edu tagamiseks on vaja sätestada asjakohane ja konkreetne rahastamine; nõuab Musta mere strateegia jaoks eraldi eelarverea loomist, samuti piirkonna eriomadusi arvestavate tõhusate rahaeraldusmeetodite väljatöötamist ning vahendite kasutamise kontrolli; julgustab väikesemahuliste arenguprojektide rahastamist esmajärjekorras; kutsub komisjoni ja piirkondi üles edendama piiriülese koostöö raames inimestevahelisi projekte ning rahastama ja tõhustama väikeprojektide fondi rahastamisvahendit;
10. rõhutab projektipõhise lähenemisviisi vajadust eesmärgiga kaasata kohalikke asutusi, ettevõtteid, valitsusväliseid organisatsioone ja muid kodanikuühiskonna organisatsioone Musta mere strateegia kavandamisel, ühisomamisel ja rakendamisel; rõhutab Musta mere strateegia meetmete järelevalve tähtsust võrdlusaluste või muude asjakohaste näitajate määratlemise teel;
11. peab väga soovitavaks sünergia loomist liidu nende poliitikavaldkondade vahel, mis on strateegiaga seotud – eriti puudutab see struktuurifonde, teadus- ja arendustegevuse raamprogrammi ja üleeuroopalisi transpordivõrke –, et tagada rahastatava tegevuse jätkusuutlikkus; sel juhul võib ühe majandusarengu algatusega loodud võimalusi kasutada teises, täiendavas algatuses;
12. on seisukohal, et kaasamine ja piirkondlik vastutus on ELi kõnealust piirkonda käsitleva lähenemisviisi tähtsad põhimõtted, ning peab Türgit ja Venemaad partneriteks, kes peaksid ideaalis olema asjakohaselt kaasatud Musta mere piirkonna koostöösse; usub, et Bulgaaria, Rumeenia ja Kreeka kahekordne roll rannikuriikide ja ELi liikmesriikidena on ELi Musta mere piirkonna poliitika edu jaoks ülimalt tähtis;
13. on arvamusel, et nähtavuse, strateegilise juhendamise ja kõrgetasemelise kooskõlastamise saavutamiseks tuleks regulaarselt korraldada ELi ja laiema Musta mere

piirkonna riikide ministrite kohtumisi ning osalema peaksid kõik piirkonnas osalejad ja riigid, sh Musta Mere Majanduskoostöö Organisatsioon (BSEC), Musta Mere saastekaitse komisjon, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD) ja Euroopa Investeerimispank; on veendunud, et ELi ja Musta Mere Majanduskoostöö Organisatsiooni institutsionaalne dialoog võib tähendada sammu tõelise partnerluse loomise suunas selles piirkonnas; märgib siiski, et Musta Mere Majanduskoostöö Organisatsioonil on hetkel struktuursed raskused ja ta vajab tõhusaks piirkondlikuks partneriks muutumiseks uuendamist ja reformi;

14. taunib asjaolu, et piirkondlikud pinged on avaldanud ebasoodsat mõju Musta mere dialoogi- ja partnerlusfoorumile ning seetõttu ei ole seda seni ellu viidud; on seisukohal, et selline foorum võiks kaasa aidata ideede tekkimisele ja dialoogi edendamisele piirkondlike osalejate vahel;
15. usub, et Musta mere strateegiat tuleks arendada piirkondliku koostöö kõigil tasanditel; väljendab heameelt ELi ja Musta mere piirkonna riikide vahel loodud parlamentaarsele koostöö üle;
16. tunnistab piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ning huvirühmade tähtsust strateegia kavandamisel ja rakendamisel, arvestades nende seotust asjaomase piirkonna ja selle inimestega; on seetõttu seisukohal, et nende vajadused tuleb kindlaks teha ja nad täielikult strateegiasse kaasata;
17. tervitab Musta mere kodanikuühiskonna foorumi loomist ja julgustab suuremale koostööle kohalike asutuste, kodanikuühiskonna ja ettevõtete vahel; kutsub komisjoni üles võimaldama kodanikuühiskonnale suuremat toetust, toetades muu hulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide võrgustikke; rõhutab avaliku sektori rolli Musta mere strateegiaga seotud tegevuse tõhusa elluviimise ja usaldust suurendavate meetmete edu tagamiseks;
18. rõhutab, et Musta mere sünergia ja idapartnerlus täiendavad teineteist, ja kutsub komisjoni üles kasutama ära kõnealuse kahe algatuse erinevusi ja selgitama kõikidel tasanditel, kuidas seda täiendavust ära kasutada; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles tagama, et Euroopa välis teenistus kooskõlastab tulemuslikult erinevaid ELi algatusi ja mehhanisme laiemas Musta mere piirkonnas;
19. väljendab heameelt ELi Doonau piirkonna strateegia üle, mis valmib käesoleva aasta lõpuks, ning nõuab selle heakskiitmist ning rakendamise alustamist 2011. aasta esimesel poolel; rõhutab ELi Doonau piirkonna strateegia laiendamise vajadust Musta mere piirkonna suunas; rõhutab, et Doonau piirkonna jätkusuutlik areng parandab täiendavalt Musta mere geostrateegilist positsiooni; on sellest tulenevalt seisukohal, et need strateegiad peaksid olema teineteist täiendavad, tunnistades samal ajal mõlema strateegia piirkondade erinevat loomust ja eriomast geograafilist rõhuasetust;
20. rõhutab, et ELi ja liikmesriikide põhieesmärk ELi Musta mere piirkonna strateegia puhul peaks olema luua piirkond, mida iseloomustavad rahu, demokraatia, õitseng ja stabiilsus ning mis põhineb inimõiguste ja põhivabaduste austamisel ja tagab ELi energiavarustuse kindlust; on seisukohal, et prioriteetsed tegevusvaldkonnad peaksid olema hea valitsemistava, õigusriigi põhimõtted, inimõiguste austamise edendamine, rände haldamine, energeetika, transport, keskkond ning majanduslik ja sotsiaalne areng;

Julgeolek ja hea valitsemistava

21. tuletab meelde, et Musta mere piirkond vajab aktiivset poliitikat ja pikaajalisi lahendusi, et tulla toime märkimisväärsete piirkondlike ja piiriüleste probleemidega, mida pole võimalik ignoreerida, näiteks venivad konfliktid, ümberasustatud kogukonnad, kahepoolsed vaidlused, suletud piirid ja strateegiline konkurents, mis toob kaasa militariseerimise ja relvade leviku, institutsioonide ja halduse nõrkus ja demokraatia nõrgenemine, piiriülene kuritegevus ja salakaubandus, piiride ja inimeste liikumise järelevalve ning meresõidu turvalisuse ja ohutuse vilets olukord;
22. rõhutab Musta mere riikide vahel heanaaberlike suhete loomise ja arendamise suurt tähtsust, mis on eduka koostöö eeldus, ning peab vastuvõetamatuks, et piirkond peab endiselt tegelema naabritevaheliste suletud piiride probleemiga;
23. usub, et EL on võib osaleda ja peaks osalema aktiivsemalt Musta mere julgeolekukeskkonna kujundamisel; nõuab ELi suuremat osalemist piirkondlikus strateegilises dialoogis ja ELi koostööd liidu strateegiliste partneritega julgeoleku, samuti konfliktide ennetamise ja lahendamise küsimustes kooskõlas rahvusvahelise õigusega; rõhutab, et Musta mere strateegia täielik väljaarendamine on samuti seotud konkreetse arenguga lahendamata konfliktide rahumeelsel lahendamisel; kutsub seetõttu ELi üles otsesemalt osalema ning võtma juhtrolli läbirääkimistel ja rahuprotsessis, tõhustama usalduse suurendamise meetmeid ja abiprogramme eesmärgiga luua alus püsivatele ja terviklikele lahendustele ning leevendada konfliktide tagajärgi kohalike elanike jaoks; kiidab Euroopa Liidu piirihaldamise abimissiooni (EUBAM) ja Euroopa Liidu järelevalvemissiooni (EUMM) tööd;
24. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles tegema jõupingutusi selleks, et Venemaa täidaks olukorra stabiliseerimiseks ja konflikti lahendamiseks Gruusias Sarkozy kuuepunktilise rahuplaani;
25. juhib tähelepanu vajadusele tugevdada järelevalvet ning kutsub ELi arendama välja varase hoiatamise süsteemi, mis toimiks konflikti ennetamise ja usalduse suurendamise vahendina Musta mere piirkonnas, et vältida destabiliseerimist ja konfliktide eskaleerumist; nõuab keskendumist konkreetsetele juhtumitele üldiste mureavalduste asemel; palub kaaluda usalduse suurendamise meetmeid, nagu relvamüügitehingute ja merel toimuva sõjalise tegevuse avalikustamine; väljendab eriti muret Venemaa Musta mere laevastiku Krimmi sadamalepingu pikendamise pärast ja selle võimaliku mõju pärast piirkonna stabiilsusele;
26. kutsub ELi üles astuma samme piirkondliku õigusraamistiku ja mehhanismide loomiseks, millega tõkestada relvade levikut Musta mere piirkonnas;
27. nõuab Musta mere strateegias piiriülese kuritegevuse ning eriti narkootikume ja inimesi puudutava salakaubanduse ning ebaseadusliku rände käsitlemist, samuti nõuab koostöö edasist tugevdamist piiride ja inimeste liikumise järelevalve valdkonnas;
28. rõhutab vajadust hallata paremini Musta mere piirkonna sisest ja sealt välja suunduvat rännet, suurendades sisserändajate poliitilist, majanduslikku ja sotsiaalset integratsiooni, mis tugineb ELi rände suhtes võetud üldise lähenemisviisi põhimõtetele;

29. märgib selliste mereõnnetuste, mis hõlmavad inimohvreid ja kahju keskkonnale, arvu suurenemist viimastel aastatel ning rannikuriikide suutmatust tagada koordineeritud ja edukad päästeoperatsioonid; kutsub ELi sellega seoses üles kasutama integreeritud merenduspoliitikat, et koordineerida otsimise, päästmise ja õnnetuste ennetamise alast tegevust Mustal merel; nõuab, et arendataks välja Musta mere järelevalve strateegia;
30. usub, et Musta mere piirkonna julgeolekustrateegia peaks sisaldama ka halduse parandamist, demokraatlikku valitsemistava, austust inimõiguste vastu ja riikide võimekust hõlmavaid eesmärke; kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles süvalaiendama institutsioonide ülesehitamist ja demokraatlikku valitsemist käsitlevaid algatusi, mis on asendamatud igale riigile, mis soovib edukalt areneda; rõhutab, et piirkonna endiste Nõukogude Liidu riikide halduse, õigusriigi ja riiklike struktuuride parandamise eesmärk kujutab iseenesest julgeolekustrateegiat, kuna täielik või osaline riikide allakäik ja poliitiline stagnatsioon loovad tingimused riigiväliseks sekkumiseks ja riikidevahelisteks ohtudeks;
31. rõhutab, et ELi Musta mere piirkonna strateegias peab olema oluline koht inimõiguste kaitsmisel ja demokraatia edendamisel kogu piirkonnas ning see peab hõlmama eduka koostöö edendamist valitsusväliste organisatsioonide ja inimõiguste kaitsjate vahel;
32. märgib, et inimõiguste ja demokraatia austamise edendamine kogu maailmas kuulub ELi prioriteetide hulka; rõhutab, et okupeeritud Lõuna-Osseetias ja Abhaasias esineb iga päev inimõiguste rikkumisi; kutsub ELi, eriti Euroopa välisteenistust seetõttu üles reageerima aktiivselt mis tahes liiki inimõiguste rikkumistele Musta mere piirkonnas;
33. rõhutab tähtsat rolli, mida OSCE piirkonnas omab, ja peab ELi jaoks esmatähtsaks koostööd OSCEga institutsioonide ülesehitamise, õigusriigi, valimiste vaatlemise, meediavabaduse ning demokraatia ja inimõiguste valdkonnas;

Energeetika, transport ja keskkond

34. on ühelt poolt seisukohal, et Musta mere piirkond on strateegilise tähtsusega ELi energiajulgeolekule ja ELi energiavarustuse mitmekesistamisele, ning kordab sel põhjusel Musta mere piirkonna ühtse strateegia vajadust ja tähtsust; on teiselt poolt seisukohal, et energeetika-, transpordi- ja keskkonnaalasest koostööst sõltub piirkonna harmooniline ja säästev areng; tervitab keskkonnapartnerluse käivitamist, oodates kannatamatult ka transpordi ja energeetika alase partnerluse käivitamist; nõuab nende kiiret ja tõhusat rakendamist; on arvamusel, et ühise õigusraamistiku arendamisest piirkondlikul tasandil oleks palju kasu neis küsimustes toimuva koostöö suurema tulemuslikkuse ja koostoime mõttes; usub, et erialaste ja institutsiooniliste võrgustike loomine ja toetamine võib suurendada ühise ja tulemusliku otsustamise võimalusi;
35. rõhutab vajadust tugevdada Musta mere piirkonnas mitmepoolset energiaalast koostööd, mille tähtsamad põhimõtted on sätestatud WTO poolt ja energiaharta lepingus; toetab täielikku turgude ja õiguslikku integreerimist ELi energia- ja keskkonnaalaste õigusaktide alusel ning julgustab laiema Musta mere piirkonna riike osalema energiaühenduse asutamislepingus, samuti julgustab ELi, Euroopa Investeerimispanka ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanka toetama energiainfrastruktuuri ajakohastamist Musta mere piirkonnas;
36. rõhutab, et liikmesriikide ühine lähenemisviis Musta mere piirkonnale on tähtis, et

saavutada energiavarustuse kindlus ja naabruskonna stabiilsus, mis on ELi pikaajalised eesmärgid;

37. tuletab meelde, et vaja on komisjonipoolset aktiivsemat tegevust gaasitarnete mitmekesistamise meetmete toetamisel ning ühist õigusraamistikku läbipaistva, konkurentsil ja eeskirjadel põhineva gaasituru tekkeks; kutsub samal ajal ELi üles arendama aktiivselt koostööd Musta mere piirkonna riikidega ning pakkuma neile suuremaid võimalusi saada toetust ELile huvi pakkuvatele energiaprojektidele; tervitab seetõttu Moldova Vabariigi ja Ukraina energiaühendusse vastuvõtmist;
38. rõhutab pakilist vajadust asutada Euronesti parlamentaarne assamblee, mis aitab saavutada idapartnerluse eesmärgi ja avaldab seega soodsat mõju energiavarustuse kindlusega seotud küsimustele;
39. tuletab meelde ELi eesmärki mitmekesistada tarnete marsruute ja tarneallikaid ning koostada ELi ühine energiapoliitika; rõhutab lõunakoridori projektide tähtsust, eriti ELi strateegiliselt olulise Nabucco projekti ja selle kiire elluviimise suurt tähtsust Euroopa energiajulgeoleku seisukohast; võtab teadmiseks South Streami projekti; rõhutab lisaks veeldatud maagaasi AGRI projekti raames Euroopasse transportimise ning Musta mere sadamates veeldatud maagaasi terminalide arendamise tähtsust, samuti Constanta-Trieste üleeuroopalise naftajuhtme tähtsust;
40. nõuab tungival, et komisjon sõlmiks Nabucco gaasijuhtme võimalike tarnijariikidega kokkulepped 2011. aasta lõpuks;
41. on seisukohal, et komisjoni peatselt esitatavas energiainfrastruktuuri paketi tuleb asetada suurt rõhku kavandatavatele energiaprojektidele Musta mere piirkonnas; juhib tähelepanu asjaolule, et piirkonnas asuvaid riike läbivad transiidimarsruudid võivad ELi varustuskindlust oluliselt suurendada;
42. rõhutab Musta mere piirkonna taastuvate energiaallikate potentsiaali, kuna need võivad oluliselt kaasa aidata kindlale tulevikule energia valdkonnas maailma tasandil, samuti püsivale majanduskasvule, ning kutsub komisjoni ja Musta mere ääres asuvaid riike üles seda potentsiaali ära kasutama;
43. nõuab, et ELi ja Musta mere piirkonna partnerlus hõlmaks teadus- ja tehnosiiret taastuvenergia ja energiatõhususe valdkonnas ning tehnilist tuge võrkude projekteerimisel, ning juhib tähelepanu asjaolule, et varustuskindluse suurendamise võti on energia säästmine; toetab teadusuuringute teostamist alternatiivsete energiaallikate ja eelkõige taastuvenergia, energiatõhususe ja energiasäästu kohta, kuna need on hädavajalikud, et lahendada kliimamuutusega seotud probleemid ja aidata kaasa ülemaailmsetele jõupingutustele vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid;
44. toetab jätkuvat algatuste arendamist TRACECA ja INOGATE programmide raames; kutsub ELi üles veelgi tugevdama piirkonnas oma infrastruktuuri projekte, tehes seda otse ja kooskõlastades muude osalejate ja investoritega;
45. on arvamusel, et piirkonna rahvusvahelise kaubanduse ja süsivesinike transpordi seisukohast on hädavajalik arendada välja ELi Musta mere ja Doonau suudme sadamad, sealhulgas nafta- ja maagaasi terminalid ning ühendvedude infrastruktuur; peab vajalikuks Musta mere piirkonna maanteeinfrastruktuuri ajakohastamist ning ühenduste

loomist Euroopa transpordikoridoridega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kiirendama üleeuroopalise transpordivõrgu prioriteetsete projektide lõpuleviimist 7., 18., 21. ja 22. teljel, mida on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta otsuse nr 884/2004/EÜ (millega muudetakse otsust 1692/96/EÜ üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate ühenduse suuniste kohta) II lisas, samuti nende järk-järgulist integreerimist TRACECA (Euroopa, Kaukaasia ja Kesk-Aasia vaheline transpordikoridor) programmi ning rahvusvahelise transpordi kesktelje, kagutelje ja meremagistraalidega, millele osutatakse komisjoni teatises nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Tähtsamate üleeuroopaliste transporditelgede laiendamine naaberriikidesse. Suunised transpordi kohta Euroopas ja naaberpiirkondades” (KOM(2007)0032), ning üleeuroopaliste transpordikoridoride 8 ja 9 lõpuleviimist;

46. kutsub Musta mere ääres asuvaid riike üles sõlmima vastastikuse mõistmise memorandumit Musta mere merekoridoride arendamise kohta ning palub komisjonil avada Musta mere merekoridoride rahastamiseks TEN-T eelarverida, mis on sarnane olemasolevate eelarveridadega Läänemere, Põhjamere ja Vahemere merekoridoride jaoks;
47. tunneb heameelt võetud meetmete üle ELi ühise õhuruumi laiendamiseks Musta mere riikidesse; kutsub komisjoni üles jätkama dialoogi Moldova Vabariigiga seoses riigi lennutranspordisektori liberaliseerimisega ning viivitamata alustama läbirääkimisi Moldova Vabariigi ühinemise üle ELi ühise õhuruumiga;
48. rõhutab Musta mere kui loodusvara tähtsust ning väljendab suurt muret piirkonna keskkonnaseisundi pärast; rõhutab vajadust tasakaalu järele majandusliku arengu ja keskkonnakaitse vahel ning vajadust ühise lähenemisviisi järele nimetatud püüdluse puhul ning seepärast rõhutab vajadust rakendada täielikult konventsioon Musta mere kaitseks reostuse eest;
49. palub, et komisjon seaks Musta mere piirkonnas infrastruktuuriprojekte rahastades prioriteediks energiatõhususe-, keskkonnakaitse- ja kliimanõuded ning et need projektid põhineksid positiivsel keskkonnahinnangul; tuletab meelde probleeme, mida kliimamuutus Musta mere piirkonnale kaasa toob, ning seetõttu nõuab tungivalt tihendatud koostööd Musta mere äärsete riikide vahel, eriti hädaolukordade ennetamise valdkonnas;
50. kutsub ELi üles kaasama Musta mere piirkonda integreeritud merenduspoliitikasse ja eelkõige ühisesse kalanduspoliitikasse võrdsetel alustel teiste Euroopa piirkondadega; EL peaks astuma kõik vajalikud diplomaatilised sammud, et veenda kolmandaid riike järgima ühise kalanduspoliitika põhimõtteid võimalikult suurel määral; rõhutab Musta mere eraldiseisva ühiste kalavarude haldamise organi loomise ja mitmeaastaste halduskavade süsteemi kohaldamise tähtsust;

Majanduslik, sotsiaalne ja inimareng

51. usub, et edendada tuleks piirkonna kui terviku majanduslikku, sotsiaalset ja inimarengut; omistab eelkõige tähtsust inimõiguste ja põhivabaduste austamisele piirkonnas; juhib tähelepanu asjaolule, et piirkonnal on erakordsed loodusvarad, mis saavad kiiret majanduskasvu edendada; rõhutab, et nende loodusvarade nõuetekohane haldamine on sellise arengu lihtsustamiseks oluline;

52. rõhutab, et kaubanduse täiendav liberaliseerimine ja piirkondadevahelise kaubanduse tugevdamine on piirkonna majandusliku arengu jaoks olulised; rõhutab Musta mere piirkonnas majandusvõimaluste ja heaolu loomise tähtsust nii kohaliku elanikkonna kui ka piirkonna kaubanduspartnerite jaoks; rõhutab vajadust võidelda pettuse ja korrupsiooni vastu, et muuta piirkond investorite jaoks atraktiivsemaks; rõhutab koostöö tähtsust turismi, sadamate ja ranniku arendamise valdkonnas; toetab ELi rannikupiirkondade sotsiaalmajandusliku arengu edendamisele suunatud integreeritud merenduspoliitikat, kuid peab kahetsusväärseks asjaolu, et kõnealuses poliitikas on Musta mere mõõde halvasti välja arendatud; tervitab hariduse, teadusuuringute ja tehnoloogia valdkonnas koostöös saavutatud tulemusi; avaldab taas toetust sotsiaalse arengu ja tugeva kodanikuühiskonna edendamise eesmärgile; rõhutab, et EL peaks jätkama oma viisalihtsustamise alast dialoogi piirkonna riikidega;
53. on veendunud, et ELil peaks olema Musta mere piirkonnas suurem roll, pakkudes piirkonna riikidele rohkem võimalusi integreeruda tihedamalt ELi poliitikasuundadega; rõhutab, et kaubanduse liberaliseerimise ja vabakaubanduspiirkonna loomise võimalusi tuleks kooskõlas WTO põhimõtetega hoolikalt kaaluda, põhjalikult uurida ja edendada;
54. juhib tähelepanu ELi ja Venemaa pikaajalisele strateegilisele partnerlusele ja nende ühisele huvile tõhustada kahepoolset kaubandust ja investeringuid, lihtsustada ja liberaliseerida kaubandust maailmamajanduses ning tugevdada ja arendada konkurentsi, sealhulgas Musta mere piirkonnas;
55. tõdeb, et ülemaailmne finantskriis on andnud Musta mere piirkonnale tugeva löögi ning järsult peatanud keskmiselt 6%-ni aastas ulatunud majanduskasvu perioodi, lõpetanud Musta mere riikide edasiseks majanduslikuks arenguks vajaliku väliskapitali sissevoolu ja seadnud selle piirkonna finantsüsteemi ülima pinge alla; rõhutab, et sellele tuleb reageerida rahanduse ja panganduse tugevama reguleerimise, eelarvepoliitika usaldusväärse ja läbipaistvuse suurendamise, maksupettuste, maksudest kõrvalehoidumise ja korrupsiooni vastu võitlemise, piirkondliku koostöö tõhustamise ning piirkondlike organisatsioonide (nt Musta Mere Majanduskoostöö Organisatsioon (BSEC)) tegevuse parema omavahelise koordineerimisega;
56. soovib strateegia raames välja töötada ühtse lähenemisviisi ja kasutada ELi ühtekuuluvuspoliitika ja naabruspoliitika kindlakskujunenud põhimõtteid, kuna see võib aidata saavutada tulemusi ning samal ajal suurendada mahajäänud piirkondade suutlikkust; usub eelkõige, et piirkondade vahel tuleb edendada piiriülest koostööd, et kooskõlastatud tegevuse kaudu lahendada ühiseid probleeme; juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus pakub sobivat koostööraamistikku struktureeritud mitmetasandiliseks juhtimiseks; palub komisjonil uurida võimalusi, kuidas paremini koordineerida erinevaid Euroopa vahendeid, mis võimaldavad piiriülest koostööd liidu välispiiridel;
57. juhib tähelepanu asjaolule, et heade tavade vahetus piirkondade vahel on väga oluline kõikide koostöövaldkondade jaoks, kuna piirkonnad, millel on pikaajaline kogemus projektide arendamisel ja rakendamisel, võivad aidata teistel piirkondadel oma tulemusi parandada;
58. peab väga oluliseks suurendada Musta mere piirkonna kõikide kohalike ja piirkondlike huvirühmade haldussuutlikkust, et tagada ELi projektide tõhus rakendamine ja usaldusväärne finantsjuhtimine, suurem läbipaistvus ja vastutus ning tasakaalustatud

territoriaalne areng kogu piirkonnas;

59. rõhutab viisalihtsustamise ja inimeste liikuvuse tähtsust piirkonnas ning nõuab tungivalt, et komisjon kaaluks soodusviisakorra väljaarendamist ärimeeste, teadlaste, noorte, kohalike ametnike ja muude rühmade jaoks eesmärgiga parandada kogu piirkonnas kontakte eelkõige usalduse suurendamiseks; julgustab ELi egiidi all välja arendama ühisprojekte, mis on seotud kultuuripärandi ja turismi edendamisega piirkonnas;
60. usub, et kultuuride ja usundite vahelist dialoogi edendavad programmid vajavad jätkuvat julgustust, et edendada piirkonnas koostööd, et ühised algatused hariduse ja meedia valdkonnas on väga vajalikud selleks, et luua inimeste ja arvamusiidrite vahelisi tähenduslikke sidemeid ja neid tugevdada, ning et sellised algatused nagu Musta Mere ülikoolide võrgustik on hea näide selle kohta, kuidas akadeemiline suhtlus võib piirkonnas positiivse koostoime vallandada; nõuab, et tugevdataks akadeemilisi ja tudengite võrgustikke, e-infrastruktuure ja ühiseid teadusprojekte; tervitab Musta Mere ülikooli loomise ja toetamise algatust, et aidata kaasa piirkonna eliidi tekkele, kes näeb koostööd ühiste probleemide lahendamise loomuliku meetodina;
61. tunnustab Musta mere vastastikuse ühendamise projekti tulemusi piirkondliku teadus- ja haridusvõrgustiku loomisel laiemas Musta mere piirkonnas ja selle ühendamisel GEANTiga ning kutsub komisjoni üles jätkuvalt toetama Musta mere piirkonda käsitlevaid teadusprojekte, nagu HP-SEE, SEE-GRID, SCENE, CAREN ja BSRN;

o
o o

62. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning liikmesriikide ja kõigi Musta mere piirkonna riikide valitsustele ja parlamentidele.